

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน เนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมและวิถีทัศน์ของชุมชนโลก และตระหนักถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมและมุมมองของสังคมโลก นำมาซึ่งมิตรไมตรีและความร่วมมือกับประเทศต่างๆ ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีความเข้าใจตนเองและผู้อื่นดีขึ้น เรียนรู้และเข้าใจความแตกต่างของภาษาและวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี การคิด สังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง มีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาต่างประเทศ และใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารได้ รวมทั้งเข้าถึง องค์ความรู้ต่างๆ ได้ง่ายและกว้างขึ้น และมีวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต ภาษาต่างประเทศที่เป็นสาระการเรียนรู้พื้นฐานซึ่งกำหนดให้เรียนตลอดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานคือ ภาษาอังกฤษ ส่วนภาษาต่างประเทศอื่น เช่น ภาษาฝรั่งเศส เยอรมัน จีน ญี่ปุ่น อาหรับ บาลี และภาษากลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน หรือภาษาอื่นๆ ให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษาที่จะจัดการรายวิชาและจัดการเรียนรู้ตามความเหมาะสม (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2551, หน้า 1)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมุ่งหวังให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาต่างประเทศสามารถใช้ภาษาต่างประเทศสื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ แสวงหาความรู้ ประกอบอาชีพและศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจเรื่องราวและวัฒนธรรมอันหลากหลายของประชาคมโลกและสามารถถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทยไปยังสังคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2551, หน้า 1) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศเป็นพื้นฐานที่สำคัญ ซึ่งผู้เรียนทุกคนต้องเรียนรู้เพื่อเสริมพื้นฐานความเป็นมนุษย์ และสร้างศักยภาพในการคิดและการทำงานอย่างสร้างสรรค์ การเรียนภาษาต่างประเทศไม่ได้เรียนเพื่อความรู้เกี่ยวกับภาษาเท่านั้น แต่เรียนเพื่อให้สามารถใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้ทั้งใน

ชีวิตประจำวันและการทำงานอาชีพการที่ผู้เรียนจะใช้ภาษาได้ถูกต้องคล่องแคล่วและเหมาะสมนั้นขึ้นอยู่กับทักษะการใช้ภาษาการจัดการกระบวนการเรียนการสอนต้องสอดคล้องกับธรรมชาติและลักษณะเฉพาะของภาษาและกิจกรรมฝึกให้ผู้เรียนได้เรียนภาษาด้วยตนเองควบคู่ไปด้วย (กรมวิชาการ, 2550, หน้า 1)

การจัดการเรียนแบบ KWL Plus เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนเกิดความพึงพอใจ คือ ความรู้สึก หรือเจตคติของบุคคลที่มีต่อการทำงาน ความชอบ ความพอใจ หรือการปฏิบัติในเชิงบวกของนักเรียนในการร่วมปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ ตามแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดการเรียนแบบ KWL Plus หมายถึง กลวิธีการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจและการ สรุปความที่มีขั้นตอนเป็นกระบวนการวิธีหนึ่งซึ่งช่วยผู้เรียนในการสร้างเสริมประสบการณ์และมีส่วนร่วมในประสบการณ์ วิธีนี้ทำให้ ผู้เรียนคิดเกี่ยวกับความรู้ของประสบการณ์เดิมที่เกี่ยวข้องคำถามที่สะท้อนจุดประสงค์ ในการอ่าน และข้อมูลเกี่ยวกับการอ่าน การจัดการเรียนรู้แบบ KWL Plus ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนอ่านอย่างมีจุดประสงค์ พัฒนาความเข้าใจในการอ่านและการพัฒนาความคิดอย่างเป็นระบบ และมีเหตุผลสนับสนุนข้อมูลในการศึกษาระดับสูง (ทัตพร เกตุถนอม, 2550, หน้า 29)

การจัดการเรียนรู้แบบ KWL เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนมีทักษะกระบวนการอ่าน ซึ่งสอดคล้องกับทักษะการคิดอย่างรู้ตัวว่าตนคิดอะไร มีวิธีคิดอย่างไร สามารถตรวจสอบความคิดของตนเองได้และสามารถปรับเปลี่ยนกลวิธีการคิดของตนเองได้ โดยฝึกให้ผู้เรียนมีความตระหนักในกระบวนการเรียนรู้ของตนเอง มีการวางแผน ตั้งจุดมุ่งหมาย ตรวจสอบความเข้าใจของตนเอง ตลอดจนมีการจัด ระบบข้อมูลความรู้ อย่างมีประสิทธิภาพ

การจัดการเรียนรู้แบบ KWL มีองค์ประกอบสำคัญ คือ เนื้อหา สารหรือหัวข้อเรื่องที่จะศึกษา ประเด็นคำถาม และผลการเรียนรู้ของผู้เรียน การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีนี้เป็นวิธีการที่สร้างความสนใจของผู้เรียนได้ดี สนองความต้องการความสนใจของผู้เรียน ช่วยฝึกผู้เรียนให้มีทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ เขียนสรุป และนำเสนอด้วยตนเอง (สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ, 2549, หน้า 88-92) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อารณพรพรณ พงษ์สวัสดิ์ (2550, หน้า 95) ได้ทำการวิจัยการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนรู้ ด้วยเทคนิค KWL Plus ผลการวิจัย พบว่า 1) ความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ ด้วยเทคนิค KWL Plus แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียน

หลังได้รับการเรียนรู้ ด้วยเทคนิค KWL Plus สูงกว่าก่อนได้รับการเรียนรู้ เพราะว่าการจัดการเรียนรู้ เทคนิค KWL Plus เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่ให้นักเรียนได้ฝึกคิดอย่างเป็นระบบเป็นขั้นตอน และเชื่อมโยงในแต่ละขั้นตอน ช่วยพัฒนาด้านการอ่าน เนื่องจากมีกรอบและแนวทางให้ นักเรียนได้ฝึกโดยมีครูคอยดูแลการฝึกและคอยกระตุ้นให้นักเรียนตั้งคำถาม เพื่อแสวงหาคำตอบจากเรื่องที่อ่าน เทคนิค KWL Plus ยังเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ฝึกให้นักเรียนได้คิดวิเคราะห์ และค้นหาคำตอบด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบเพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้เพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 4)

การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) เป็นการเรียนรู้ที่มีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นด้วยการแลกเปลี่ยนข้อมูล ความรู้ ความคิดและประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ร่วมกันคิดวิเคราะห์ ตีความ แปลความ สังเคราะห์ สรุปเป็นข้อความรู้ ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่หลากหลายมีการช่วยเหลือเกื้อกูล การอยู่ร่วมกันและทำงานร่วมกัน ทำให้พัฒนาทักษะทางสังคม และทักษะการทำงานที่ดี (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550, หน้า 103)

การเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็กๆ แต่ละกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกที่มีความรู้ความสามารถแตกต่างกัน แต่ละคนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในการเรียนรู้ โดยการแลกเปลี่ยนความคิดเป็นการแบ่งปันทรัพยากรการเรียนรู้ รวมทั้งเป็นกำลังใจแก่กันและกัน คนที่เรียนเก่งจะช่วยเหลือคนที่อ่อน เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนในด้านแก้ปัญหา การกำหนดเป้าหมายในการเรียนรู้ การคิดแบบหลากหลาย การปฏิบัติภารกิจที่ซับซ้อน การเน้นคุณธรรม จริยธรรม ทักษะสังคม การสร้างนิสัยความร่วมมือภายในกลุ่มเกิดความรับผิดชอบ (วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์, 2549, หน้า 51) การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นการพัฒนาผู้เรียนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ รวมทั้งเป็นการส่งเสริม ทักษะทางสังคม ช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ช่วยส่งเสริมบรรยากาศในการเรียน ส่งเสริมทักษะการทำงานร่วมกัน เป็นการเตรียมตัวนักเรียนให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความสุข (จันทร์ดา ดันติพงศานุรักษ์, 2551, หน้า 37-38) ซึ่งมีผลการวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการเรียนแบบร่วมมือเพื่อพัฒนาการอ่านไปทดลองใช้ พบว่านักเรียนที่เรียนด้วยการเรียนแบบร่วมมือมีผลสัมฤทธิ์ทางการ

เรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน (อภิรักษ์ โตะตาหยง, 2554, หน้า 98; ผุสดี ชันผณี, 2554, หน้า 189; พนิดา จิตรจรัส, 2558, หน้า 167; ภัทริยา ดอนเตาเหล็ก, 2558, หน้า 79)

จากผลการสอบ O-NET ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนนาราชาภิกิจพิทยานุสรณ์ ปีการศึกษา 2556 - 2557 โดยเฉลี่ยร้อยละ 17.88 และ 22.13 พบว่าคะแนนผลการสอบเฉลี่ยของนักเรียนต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยในระดับประเทศ (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติองค์การมหาชน, 2557) และจากการรายงานผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานการประเมินคุณภาพการศึกษาของกรมฯ พบว่า ด้านครูผู้สอน ตัวบ่งชี้ที่ 6 ประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน ยังไม่สามารถปรับแนวคิดให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงยังไม่สามารถจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้อย่างจริงจัง และตามผู้เรียนพบว่าผลการประเมินในภาพรวมตัวบ่งชี้ที่ 5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศอยู่ในระดับคุณภาพต้องปรับปรุง (โรงเรียนนาราชาภิกิจพิทยานุสรณ์, 2556, หน้า 1) จากสภาพปัญหาที่ได้กล่าวมาในข้างต้นจำเป็นต้องปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษและหาเทคนิควิธีการสอนตามแนวคิดใหม่ๆ มาพัฒนาประสิทธิภาพการเรียนการสอนให้มากขึ้น เพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนให้สูงขึ้น การสอนที่พัฒนาด้านผลสัมฤทธิ์และการคิดวิเคราะห์ ครูผู้สอนต้องใช้วิธีการสอนที่เหมาะสม และต้องยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญมีหลายวิธี วิธีหนึ่งที่จะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นคือ การเรียนแบบร่วมมือ (Cooperative Learning) เป็นการเรียนรู้ที่มีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นด้วยการแลกเปลี่ยนข้อมูล ความรู้ ความคิดและประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ร่วมกันคิดวิเคราะห์ ตีความ แปลความ สังเคราะห์ สรุปเป็นข้อความรู้ ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่หลากหลายมีการช่วยเหลือเกื้อกูล ส่งเสริมความรับผิดชอบ การอยู่ร่วมกันและทำงานร่วมกัน ทำให้พัฒนาทักษะทางสังคม และทักษะการทำงานที่ดี (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550, หน้า 103)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นว่าการจัดกิจกรรมการเรียนแบบ KWL Plus นั้น เป็นการสอนที่ใช้พื้นที่ประสบการณ์เดิมไปช่วยตีความในเนื้อหาที่เรียน เช่น มีการคาดคะเนเนื้อหาที่ใช้อ่านการตรวจสอบความถูกต้องของการคาดคะเน และการตั้งคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกทั้งกระบวนการทางความคิด ดังนั้น การสอนแบบ KWL Plus จะมีวิธีการสอนที่มีรูปแบบเช่นเดียวกับการสอนแบบเคดับบลิวแอล (KWL) แต่จะมีการเพิ่มการเขียนแผนผังความคิดและการสรุปความเรื่องที่อ่านไว้ในตอนท้ายเพื่อช่วยให้นักเรียน

มีความเข้าใจในสิ่งที่เรียนมากขึ้น และในขณะเดียวกันสามารถนำไปพัฒนาทักษะทั้ง 4 ของการเรียนรู้ภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพคือการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนไปพร้อมๆ กันแต่จะเน้นความเข้าใจในการอ่านเป็นหลักและให้นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้ด้วยการพูดสรุปความในตอนท้ายหลังจากเสร็จสิ้นการเขียนแผนผังความคิด ซึ่งจะทำให้นักเรียนสามารถบรรลุจุดมุ่งหมายของการเรียนได้ และการเรียนแบบร่วมมือที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนร่วมมือกันเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ภาษาอังกฤษ และกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนซึ่งเป็นวิธีการสอนที่ตอบสนองต่อความแตกต่างระหว่างบุคคลที่มีความสามารถแตกต่างกันสมาชิกทุกคนจะช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และมีความรับผิดชอบทั้งของตนเองและของกลุ่มเพื่อให้กลุ่มประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย โดยเน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการนำการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ KWL Plus ร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือมาใช้ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ การคิดวิเคราะห์ และส่งเสริมความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ของโรงเรียนนวมราชกัญญพิทยานุสรณ์ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมให้มีความรู้พื้นฐานในการเรียนภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

คำถามของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดคำถามของการวิจัยไว้ดังนี้

1. คู่มือการเรียนรู้แบบ KWL Plus ร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือมีคุณภาพตามเกณฑ์ดัชนีประสิทธิผลหรือไม่ อย่างไร
2. ความรับผิดชอบทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยคู่มือการเรียนรู้แบบ KWL Plus ร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนหรือไม่ อย่างไร
3. การคิดวิเคราะห์ของนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยคู่มือการเรียนรู้แบบ KWL Plus ร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนหรือไม่ อย่างไร
4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยคู่มือการเรียนรู้แบบ KWL Plus ร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนหรือไม่ อย่างไร

5. ความรับผิดชอบ การคิดวิเคราะห์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (สูง ปานกลาง และต่ำ) เมื่อได้รับการสอนด้วยคู่มือการเรียนแบบ KWL Plus ร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษา หลักการ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำคู่มือการจัดการเรียนรู้จึงนำมาเป็นพื้นฐานในการกำหนดความมุ่งหมายของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาคู่มือการเรียนแบบ KWL Plus ร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือที่มีคุณภาพตามเกณฑ์ดัชนีประสิทธิผล
2. เพื่อเปรียบเทียบความรับผิดชอบของนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยคู่มือการเรียนแบบ KWL Plus ร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือ ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน
3. เพื่อเปรียบเทียบการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยคู่มือการเรียนแบบ KWL Plus ร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือ ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน
4. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยคู่มือการเรียนแบบ KWL Plus ร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือ ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน
5. เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความรับผิดชอบ การคิดวิเคราะห์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (สูง ปานกลาง และต่ำ) เมื่อได้รับการสอนด้วยคู่มือการเรียนแบบ KWL Plus ร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือ

สมมติฐานของการวิจัย

จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาและประมวลแนวคิด หลักการ ทฤษฎีและงานวิจัยในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานของการวิจัยไว้ ดังต่อไปนี้

1. คู่มือการเรียนแบบ KWL Plus ร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือมีค่าดัชนีประสิทธิผลที่ระดับ .50 ขึ้นไป
2. ความรับผิดชอบของนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยคู่มือการเรียนแบบ KWL Plus ร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

3. การคิดวิเคราะห์ของนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยคู่มือการเรียนแบบ KWL Plus ร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยคู่มือการเรียนแบบ KWL Plus ร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
5. ความรับผิดชอบ การคิดวิเคราะห์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สูง ปานกลาง และต่ำ เมื่อได้รับการสอนด้วยคู่มือการเรียนแบบ KWL Plus ร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือมีความแตกต่างกัน

ความสำคัญของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดความสำคัญของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. ได้คู่มือการเรียนแบบ KWL Plus ร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือที่มีคุณภาพเพื่อนำไปพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น
2. ได้แนวทางในการส่งเสริมความรับผิดชอบทางการเรียน การคิดวิเคราะห์ และพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
3. ได้ผลของการวิจัยที่จะทำให้ครูผู้สอนภาษาอังกฤษได้วิธีการสอนโดยใช้คู่มือการเรียนแบบ KWL Plus ร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือ ที่เป็นวิธีการจัดการเรียนการสอนที่มีผลต่อความรับผิดชอบ การคิดวิเคราะห์ และผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของนักเรียนได้
4. ได้แนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้คู่มือการเรียนแบบ KWL Plus ร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือสำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ และระดับชั้นอื่นๆ ต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ไว้ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 ของโรงเรียนสหวิทยาเขตแก้วกีนรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 22 จำนวน 7 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนดงหลวงวิทยา โรงเรียนผาเทิบ

วิทยา โรงเรียนผิงแตตวิทยาจารย์ โรงเรียนดอนตลาวิทยา โรงเรียนตงมอนวิทยาตม
โรงเรียนคำป่าหลายสรรพวิทย และโรงเรียนนาวาราชกิจพิทยานุสรณ์ รวมห้องเรียน
15 ห้อง จำนวนนักเรียน 557 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนนาวา
ราชกิจพิทยานุสรณ์ อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 22 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน
41 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) ซึ่งผู้วิจัยคาดว่า
น่าจะเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีความเป็นตัวแทนที่ดีของประชากรได้ ด้วยเหตุผลดังนี้

2.1 กลุ่มประชากรมีความเป็นเอกพันธ์คล้ายคลึงกัน คือ

1.2.1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ใช้หลักสูตรเดียวกันคือ หลักสูตร
แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของกระทรวงศึกษาธิการ

1.2.2 การดำเนินการเรียนการสอนภายใต้นโยบายเดียวกัน
ของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตแก้วกีนรี สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 22

1.2.3 ครูสอนวิชาภาษาอังกฤษ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
ของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตแก้วกีนรี ผ่านการอบรมหลักสูตรการจัดกิจกรรมการเรียน
การสอนเดียวกัน

1.2.4 ทุกโรงเรียนใช้เกณฑ์การประเมินตามมาตรฐานและตัวชี้วัด
การประเมินภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา
(องค์การมหาชน) เดียวกัน

1.2.5 ทุกโรงเรียนใช้เกณฑ์การประเมินตามมาตรฐานและตัวชี้วัด
การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาภายใต้เขตพื้นที่การศึกษาเดียวกัน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่

1.1 การสอนโดยใช้คู่มือการเรียนรู้แบบ KWL Plus ร่วมกับการเรียน
แบบร่วมมือ

1.2 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มี 3 ระดับคือ สูง ปานกลาง และต่ำ

2. ตัวแปรตาม ได้แก่

2.1 ความรับผิดชอบ

2.2 การคิดวิเคราะห์

2.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้คัดเลือกเนื้อหาและบทอ่านที่จะนำมาใช้จัดทำแผนการเรียนรู้ประกอบการใช้คู่มือการเรียนแบบ KWL Plus ร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือเพื่อนำมาสร้างแบบทดสอบและแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งนำมาจากบทความ ข่าว นิตยสาร อินเทอร์เน็ต โดยพิจารณาระดับความยากง่ายของคำศัพท์ โครงสร้างทางไวยากรณ์ ให้สอดคล้องตามสาระ มาตรฐาน และตัวชี้วัดของหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาโรงเรียนนาวาราชกิจพิทยานุสรณ์ พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ แล้วจัดทำหน่วยการเรียนรู้ จำนวน 4 หน่วย จำนวนบทอ่านทั้งสิ้น 10 เรื่อง จำนวน 10 แผนการเรียนรู้ ดังนี้

หน่วยที่ 1 Passages

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง Humming Birds

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง TV

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง Chess

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง Reading

หน่วยที่ 2 Newspapers

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง Metal Detectors

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง The Coliseum

หน่วยที่ 3 Signs and Notices

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 เรื่อง Nutrition Facts

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 เรื่อง Pain Relievers

หน่วยที่ 4 Advertisements

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9 เรื่อง Black Friday

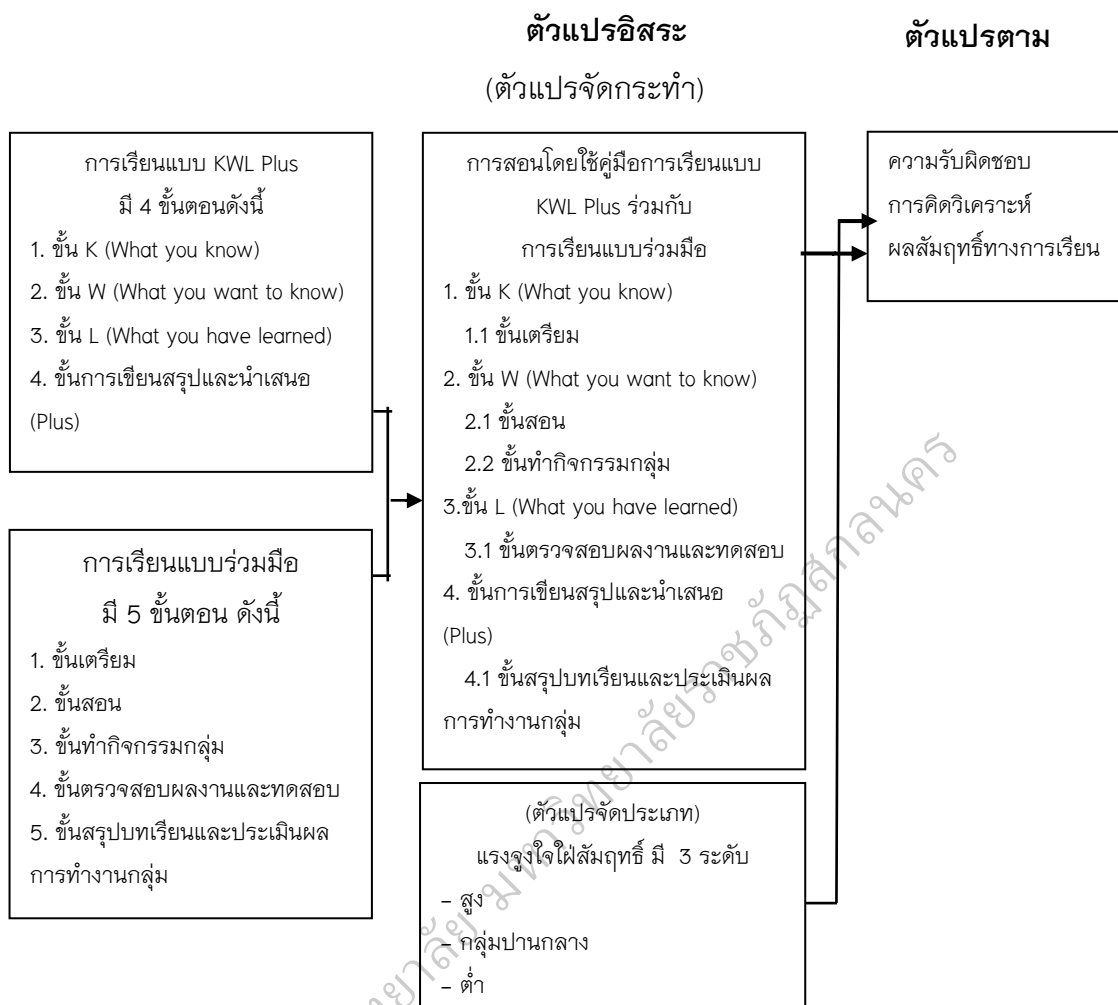
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10 เรื่อง Tetris

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ใช้ทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 โดยใช้เวลาทดสอบ 10 สัปดาห์ๆ ละ 4 ชั่วโมง รวม 40 ชั่วโมง (ไม่รวมเวลาที่ใช้ในการทดสอบวัดความรับผิดชอบ การคิดวิเคราะห์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน)

กรอบแนวคิดของการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัย คู่มือการเรียนแบบ KWL Plus ร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือ ที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบ การคิดวิเคราะห์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผู้วิจัยได้ค้นคว้าแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการสร้างคู่มือการเรียนแบบ KWL Plus ทิพาพร สุจारी (2538, หน้า 33-35) การอ่านแบบปฏิสัมพันธ์ด้วยวิธี KWL เป็นยุทธวิธีในการอ่านเพื่อความเข้าใจ (Comprehension Strategy) ซึ่งได้แบ่งวิธีการสอนแบบ KWL Plus ออกเป็น 4 ขั้น และการเรียนแบบร่วมมือผู้วิจัยค้นคว้าแนวคิดทฤษฎีของ สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2552, หน้า 136) ซึ่งแบบขั้นตอนของการเรียนแบบร่วมมือออกเป็น 5 ขั้น ซึ่งพิจารณาได้จากการกรอบแนวคิดในการวิจัยต่อไปนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นิยามศัพท์เฉพาะ ไว้ดังนี้

1. คู่มือการเรียน หมายถึง เอกสารที่เขียนขึ้นเพื่อเป็นแนวทางให้ผู้ใช้คู่มือได้ศึกษาทำความเข้าใจและปฏิบัติตามเพื่อทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งอย่างมีประสิทธิภาพและมาตรฐานใกล้เคียงกันมากที่สุดพร้อมการบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายด้วยตนเอง โดยมีกำหนดวัตถุประสงค์ วิธีการดำเนินกิจกรรม การวัดผล โดยผู้เขียนที่มีประสบการณ์

ในเรื่องนั้นๆ นำมาจัดทำให้อ่านง่าย และสะดวกต่อผู้ศึกษาหรือผู้นำไปใช้จัดกิจกรรมในเรื่องนั้นๆ

2. การเรียนแบบ KWL Plus หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเน้นทักษะกระบวนการการอ่านและสรุปความ ซึ่งสอดคล้องกับทักษะการคิดอย่างรู้ตัวว่าตนคิดอย่างไร มีวิธีคิดอย่างไร สามารถตรวจสอบความคิดของตนเองได้ และสามารถปรับเปลี่ยนวิธีคิดของตนเองได้ ซึ่งมี 4 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ K = Know หมายถึง = ความรู้ที่มีอยู่แล้ว

ขั้นที่ W = Want to know หมายถึง = สิ่งที่ต้องการรู้จากการอ่าน

ขั้นที่ L = Learned หมายถึง = สิ่งที่เรียนรู้จากการอ่าน

ขั้นที่ Plus = การเขียนแผนภูมิและการเขียนสรุปความ

3. การเรียนแบบร่วมมือ หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกับผู้อื่นในกลุ่ม กลุ่มละประมาณ 3-6 คน มีการทำงานร่วมกัน มีความรับผิดชอบร่วมกัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีปฏิสัมพันธ์กันในทางสร้างสรรค์ รับผิดชอบร่วมกันทั้งในส่วนตัวและส่วนรวม ความสำเร็จของแต่ละคนคือความสำเร็จของกลุ่ม ความสำเร็จของกลุ่มคือความสำเร็จของทุกคน ซึ่งมี 5 ขั้น ซึ่งมี 5 ขั้นตอน ดังนี้

- 1) ขั้นเตรียม
- 2) ขั้นสอน
- 3) ขั้นทำงานกลุ่ม
- 4) ขั้นตรวจสอบผลงาน
- 5) ขั้นสรุปและประเมินผลการทำงานกลุ่ม

1. คู่มือการเรียนแบบ KWL Plus ร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือ หมายถึง เอกสารที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อเป็นแนวทางให้ผู้ใช้คู่มือการเรียนแบบ KWL Plus ร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือ ได้ศึกษาทำความเข้าใจและปฏิบัติตามอย่างมีประสิทธิภาพและมาตรฐานใกล้เคียงกันมากที่สุด พร้อมการบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย ซึ่งคู่มือประกอบด้วย 3 ส่วน คือ

- 1) คำชี้แจงการใช้คู่มือ
- 2) แผนการจัดการเรียนรู้
- 3) แบบบันทึกผลการประเมิน และการเรียนแบบ KWL Plus ร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือ คือ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเน้นทักษะกระบวนการการอ่านและสรุปความ ซึ่งสอดคล้องกับทักษะการคิดอย่างรู้ตัวว่าตนคิดอย่างไร มีวิธีคิดอย่างไร สามารถตรวจสอบความคิดของตนเองได้ และสามารถปรับเปลี่ยนวิธีคิดของตนเองได้ โดยบูรณาการกับการเรียนแบบร่วมมือจัดการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกับผู้อื่นในกลุ่ม มีการทำงานร่วมกัน มีความรับผิดชอบร่วมกัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีปฏิสัมพันธ์กันในทางสร้างสรรค์ รับผิดชอบร่วมกันทั้งในส่วนตัวและส่วนรวม สามารถสรุปได้ 4 ขั้นตอน

1) ขั้น K (What

you know) 1.1) ชั้นเตรียม 2) ชั้น W (What you want to know) 2.1) ชั้นสอน 2.2) ชั้นทำกิจกรรมกลุ่ม 3) ชั้น L (What you have learned) 3.1) ชั้นตรวจสอบผลงานและทดสอบ 4) ชั้นการเขียนสรุปและนำเสนอ (Plus) 4.1) ชั้นสรุปทบทวนและประเมินผลการทำงานกลุ่ม

2. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความกระตือรือร้น ความทะเยอทะยาน ความกล้าตัดสินใจ รับผิดชอบต่องาน การรู้จักวางแผน ของนักเรียนซึ่งเป็นตัวแปรจัดประเภทของนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่มคือ กลุ่มสูง กลุ่มปานกลาง กลุ่มต่ำ วัดได้จากแบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งผู้วิจัยได้ปรับแก้เพื่อให้เหมาะกับกลุ่มตัวอย่างในครั้งนี้ แบ่งกลุ่มโดยใช้เทคนิค 33 เปอร์เซนต์ โดยนักเรียนร้อยละ 33 ของกลุ่มที่มีคะแนนสูง จัดให้เป็นนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และนักเรียนร้อยละ 33 ของกลุ่มที่มีคะแนนต่ำจัดให้เป็นนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ และส่วนของนักเรียนร้อยละ 34 ที่อยู่ระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำจัดให้เป็นนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ปานกลาง

3. ความรับผิดชอบ หมายถึง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกถึงความตั้งใจ เอาใจใส่ ในการทำงานใดๆ ด้วยความกระตือรือร้นหวังผลเห็นความสำเร็จ และยินดีในความสำเร็จนั้น แม้ไม่สำเร็จก็ยอมรับในผลการกระทำแล้วพร้อมจะปรับปรุงแก้ไข โดยวัดความรับผิดชอบ 4 ด้านต่อไปนี้

1) ด้านการศึกษาเล่าเรียน ได้แก่ พฤติกรรมที่แสดงออกต่อไปนี้มี ความเอาใจใส่ต่อการเรียนตั้งใจเรียนขณะครูสอน ทำการบ้านหรือทำงานที่ได้รับมอบหมาย นำอุปกรณ์การเรียนที่เกี่ยวข้องมาให้ครบ และซักถามความรู้เกี่ยวกับบทเรียน

2) ด้านการตรงต่อเวลา ได้แก่ พฤติกรรมที่แสดงออกต่อไปนี้มี การเข้าเรียนตรงเวลา และส่งงานที่ได้รับมอบหมายในเวลาที่กำหนด

3) ด้านการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้ประสบผลสำเร็จ ได้แก่ พฤติกรรมที่แสดงออกต่อไปนี้มี ความเพียร มีความอดทน รอบคอบ มีระเบียบวินัย และมีการเตรียมการและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

4) ด้านการยอมรับการกระทำของตน ได้แก่ พฤติกรรมที่แสดงออกต่อไปนี้มี เหตุผล ติดตามผลการทำงานของตน และปรับปรุงการกระทำของตน

ซึ่งทั้งหมดนี้สามารถวัดได้โดยใช้แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความรับผิดชอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และแบบสังเกตและบันทึกพฤติกรรมความรับผิดชอบ

4. การคิดวิเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการจำแนก การจัดหมวดหมู่ การจัดพวกใหม่โดยอาศัยความสัมพันธ์ระหว่างเหตุผล การตรวจสอบความรู้เกี่ยวกับหัวเรื่อง ที่กำหนดตัดสินใจว่าต้องการเรียนรู้อะไรจากเรื่องที่กำหนดการระบุสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการอ่าน ที่กำหนด และการเขียนแผนภูมิและการเขียนสรุปความ โดยวัดจากแบบทดสอบการคิดวิเคราะห์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ความเข้าใจ ความสามารถ และทักษะวิชาการ รวมทั้งสมรรถภาพทางสมองด้านต่างๆ ได้แก่ ระดับสติปัญญา การคิด การแก้ปัญหาต่างๆ ของนักเรียน ซึ่งแสดงให้เห็นด้วยคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงเลือกแบบทดสอบ โดยวัดพฤติกรรม 4 ด้าน คือ ด้านความรู้ความจำ ด้านความเข้าใจ ด้านการนำไปใช้ และด้านการวิเคราะห์ จากแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

6. ค่าดัชนีประสิทธิผล (Effectiveness Index: E.I.) หมายถึง การหาประสิทธิภาพของคู่มือการเรียนรู้แบบ KWL Plus ร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบ การคิดวิเคราะห์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยมีเกณฑ์ที่ระดับ .50 ขึ้นไป

7. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หมายถึง ผู้ที่กำลังเรียนอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 ของสหวิทยาเขตแก้วกีนรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จำนวน 7 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนดงหลวงวิทยา โรงเรียนพาเทบวิทยา โรงเรียนฝั่งแดงวิทยาคาร โรงเรียนดอนตาลวิทยา โรงเรียนดงมอนวิทยาคม โรงเรียนคำป่าหลายสรรพวิทย และโรงเรียนนาวาราชกิจพิทยานุสรณ์ รวมห้องเรียน 15 ห้อง จำนวนนักเรียน 557